

MILJÖPLAN för Lidingö Golfklubb

2019

Innehåll

1. NATUR

1.1 Livsmiljöer och Biologisk mångfald

1.2 Gräsytor

1.3 Förebygga föroreningar

2. RESURSER

2.1 Vatten

2.2 Energi

2.3 Inköp av material

3. SAMHÄLLE

3.1 Att nå ut i samhället

3.2 Golfare och anställda

3.3 Kommunikation

Miljösektionen i Lidingö GK

Stephanie Göthman, styrelsen

Anders Green, klubbchef

Magnus Adén, banansvarig

Adam Carlsson, banan

Johan Gårdinger, restauratör

Gunilla Sellberg, miljöexpert, miljöjurist

Johan Gernandt, kommunikatör

Syftet med miljöplanen är att främja naturen genom att förstå och ta hand om den på och i anslutning till golfbanan. Vi ska även optimera användandet av resurser ur ett hållbarhetsperspektiv och stärka interaktionen med vårt närsamhälle.

1. NATUR

1.1 Livsmiljöer & Biologisk mångfald

Landskap

Landskapsvården av verksamhetens externa ytor ska i största mån efterlikna naturlig miljö, samt ge golfspelare och andra besökare positiva miljöupplevelser. Därmed menas att skogs- och våtmarksvegetation samt dammar utgör naturliga delar av banan. Banans naturmarker (dvs marker utanför tees, fairways, ruff, greener) ska skötas och vårdas så att den naturliga mångfalden och den ursprungliga naturtypen bevaras.

För att bevara naturliga livsmiljöer ska vi för att öka vår kunskap om ekologi och natur ta kontakt med Naturskyddsföreningen.

Naturanpassning

För att gynna den biologiska mångfalden prioriterar vi inhemska arter och är noga med att bevara stora kärnområden i viktiga livsmiljöer. Vi upprätthåller naturliga korridorer mellan livsmiljöområdena och kopplar dessa till omgivande livsmiljöer. Vi undviker gödsling i gräs och ängsmarker. På dessa områden klipper vi och tar bort gräsklippen en gång per år. Vi undviker att klippa ned alla gräsområden samtidigt. Vi följer skogsvårdsplanen och i skogsområdena lämnar vi kvar undervegetation där det är möjligt. Vi lämnar döda träd och död ved. Vi planterar inhemska och lokala träd och buskar och behåller den naturliga övergången mellan gräsmark och skog. Vi skapar buffertzoner mellan vatten och klippning. Vi skapar och håller efter bevuxna låga kanter mot dammar och småvatten. Vi har kantväxter för biologisk mångfald. För att öka den biologiska mångfalden stödjer vi mikrohabitater med fågelholkar och insektshotell. Hittills är 30 fågelholkar uppsatta varav 20 är bebodda.

Under våren 2020 kommer vi placera ut 15 st bihotell / insektshotell runt banan och under en treårsperiod 2019–2021 kommer totalt 90 fågelholkar att sättas upp. Vi ska också följa upp vilka fåglar som använt holkarna. Vi ska också följa upp förbättringsförslagen i Masterplanen.

Naturvård

Vi har gjort en initial inventering över livsmiljöer (Biotoper) och märkt ut på karta, både på och runt anläggningen. Vi ska vidareutveckla och fylla på denna inventering över flera säsonger. När denna inventering är verkställd ska vi utveckla djupare vårdplaner för att öka förståelsen för de biologiska värdena och eftersträva det naturliga landskapet.

Golfbanan ligger i en gammal kulturbygd med en intressant kulturhistoria. Verksamheten ska bedrivas så att hänsyn tas till och information ges om denna historia. Golfbanan utgör i sig en del av kulturhistorien eftersom den tillkom 1926. Vi ska skydda våra historiska och kulturella lämningar. Lidingö golfklubb äger marken och det råder inget reservat eller annat skydd av livsmiljöer och arter.

Vi ska kontakta lämplig enhet såsom kulturavdelning i kommun och länsmyndigheter för inventering av arkeologiska lämningar. Idag har vi inga kända men uppkommer det ska vi skydda dessa och lyfta fram dem. Vi ska registrera anmärkningsvärda (skyddade, sällsynta eller utrotningshotade) arter om vi upptäcker sådana i området. Idag har vi inga kända anmärkningsvärda arter men uppkommer det ska vi arbeta fram en plan för att skydda dessa.

1.2 Gräsytor

Gräsytor, jord och näring

Gräsarterna är en blandning men står till största delen av Poa annua på greener, tees, fairways och övningsområden. I de klippta ruffarna är det till största delen Festuca ovina och Festuca rubra. Vi försöker förbättra greenernas jordkvalitet genom att noggrant utvärdera användningen av bekämpningsmedel. Vi testar och håller koll på jordens PH. Vi följer alla riktlinjer för gödningsmedel från myndigheter. Vid skuggade greener följer vi skogsvårdsplanen.

Skötselmetoder

Greener; Vi slipar greenklipparnas knivar 7 gånger per år. Vi varierar klippmönstret och välter 2 gånger i veckan under växtsäsong. Vi tar bort dagg varje dag. Vi vertikalskär en gång om året och knivluftar 2 gånger per år, luftar med hålpipning 4 gånger per år samt justerar klipphöjd.

Tees; Vi slipar klipparnas knivar 3 gånger om året, styr trafik för jämnare slitage på gräset, varierar klippmönstret. Vi tar bort dagg dagligen. Vi knivluftar en gång om året, luftar med hålpipning 3 gånger om året.

Fairways; Vi slipar klipparnas knivar en gång om året, varierar klippmönstret, knivluftar 2 gånger om året och klipp återförs.

Hantera skadedjur & sjukdomar

Vi identifierar och bevakar trycket från skadedjur och sjukdomar genom att leta på speciellt utsatta ställen efter tecken på sjukdomar. Se bekämpningskartan. Vi genomför svampanalys av Botaniska analysgruppen fyra gånger årligen. Denna finns dokumenterad miljöparmen. Vi tvättar maskinerna ofta för att förebygga förekomsten.

1.3 Förebygga föroreningar

Minska risken för föroreningar

Golfbana & omgivande marker

Vi sköter sprut- och gödningsbuffertzonerna kring våra vatten och ekologiskt känsliga områden, dessa finns markerade på karta. Vi vattnar endast lätt efter gödning. Vid val av bekämpningsmedel väljer vi endast godkända preparat och vår personal är behörig att använda bekämpningsmedel. Sprututrustningen testas och kalibreras regelbundet. Vi följer de riktlinjer som finns för bekämpning och vi använder lämplig skyddsklädsel.

Maskinhallen

Alla farliga substanser förvaras och används på ett sätt som minimerar sannolikheten för spill. Vi för register över de farliga ämnena och de förvaras i avsett rum. Där finns också utskrivna säkerhetsdatablad till alla medel.

Vi planerar för att placera ut Eco Simplex, ett skåp som Suez tillhandahåller för insamling av farligt avfall. Ett skåp med pulversläckare som utlöses automatiskt vid eventuell brand.

Klubbhuset

Klubbhuset och banan följer all lagstiftning vad det gäller utsläpp av avloppsvatten.

Vi planerar att se över restaurangens avfallshantering och miljöpåverkan. Vi förbereder för kärl för matavfall.

Kontroll av vattenkvalitet

Golfbana och marker

Vattenkvalitén i dammar och vattendrag analyseras visuellt veckovis för att upptäcka eventuella avvikelser. Mellan vatten och skötsel- och sprutning håller vi buffertzoner på 6–12 meter enligt gällande regelverk.

2. RESURSER

2.1 Vatten

Minska behoven

Golfbanan och övriga marker

För att minska vårt vattenbehov naturanpassar vi banan genom att låta den bli naturligare och väljer grässorter som passar vårt klimat och våra förhållanden. Bevattningen styrs till endast de viktigaste spelytorna och görs så effektivt som möjligt utifrån klimat och väder.

Vi ska följa upp masterplanens förbättringar inom bevattningssystem och på sikt se över förutsättningarna för att gå arbeta mot egen vattenförsörjning.

Effektivitet

Golfbanan och övriga marker

För att begränsa vår bevattning optimerar vi bevattningen och vi har fler vattenmätare som vi läser av. *Vi ska beskriva förbrukningen årligen. Vi planerar att genomföra revision på vattenförbrukningen till våren 2020.*

Klubbhuset

Vi undersöker och delar in vattenförbrukningen i kategorier. *Vi ska se över spol- och duschanvändning och andra vattenbesparande åtgärder såsom att installera luftare och rörelsestyrda kranar.*

Maskinhallen

Vi utför revision på vattenförbrukningen och går regelbundet igenom vattenräkningar för att upptäcka avvikelser.

Ansvarsfull förbrukning

Golfbanan och övriga marker

Allt vatten i vår verksamhet kommer idag från kommunen. *Vi planerar att utöka självförsörjningsgraden av vatten genom att bygga ut dammar. Vi ska också undersöka förutsättningarna för att borra en egen brunn för att minska förbrukning av kommunalt vatten. Mätningar ska göras på hur det skulle påverka grundvattnet.*

Det vatten som avrinner från golfbanan till omgivande vattendrag ska vara lika rent som närliggande områdets avrinningsvatten.

Bevattningsanläggningen effektiviseras löpande för att optimera användande av vatten.

2.2 Energi

Minska behoven

Golfbana och övriga marker

Vi ska sträva efter att spara energi genom att undvika onödig skötsel på naturområden som inte är i spel. Beträffande golfbilarna är de laddningsbara. Vid varje investeringstillfälle av fordon eller maskin utvärderas alternativen att byta till en miljövänligare och energisnålare.

Klubbhuset

Vi har sedan 2013 vattenburen bergvärme i hela klubbhuset. Kylan i restaurangen styrs av centralkyla via fläktrummet som sitter på taket av klubbhuset. 2018 bytte vi ut hela ventilationssystemet i klubbhuset, som var från 1980, till ett modernt energisnålt system. Energideklarationer är genomförda och är uppdelade i olika kategorier. Vi går regelbundet igenom vår elräkning.

Maskinhallen

Vi går regelbundet igenom elräkningarna och har gjort energideklaration.

Effektivitet

Klubbhuset

Kansliet har vattenburna radiatorer. Vi byter löpande till lågenergilampor.

Vi planerar att byta till förnyelsebar elförsörjning. Vi ska se över för energieffektivitet, energirådgivning, energibesparingar och ta fram förslag till åtgärder. Vi ska även utvärdera alternativ som solpaneler. Vi ska successivt byta ut vitvarorna, mot mer miljövänlig klass.

Maskinhallen

Garagedörrarna till verkstaden är isolerade och i maskinhallen är det endast underhållsvärme för att undvika frost. Vitvarorna i maskinhallen har energiklass A.

Resurshållning

Klubbhuset

Vi planerar att byta till miljövänlig el från leverantör som Jämtkraft.

Maskinhallen

Vi planerar att byta till miljövänlig el från leverantör som Jämtkraft.

2.3 Inköp av material

Minska förbrukning

Klubbhus

Under säsongen 2019 skrevs ca 10 tusen scorekort ut på ca 25 tusen ronder. *Vi ska kartlägga kansliets och restaurangens förbrukning av material och analysera denna över åren.*

Inköpsansvar

Klubbhus

Vi ska följa vår inköspolicy och göra ansvarsfulla inköp. Inköspolicyn bör vidareutvecklas och formalisera intentionen att öka inköpen av lokalt producerade varor, etik, återvunnet material och varor från ansvarsfulla och hållbara producenter.

Maskinhallen

Vi ska följa vår inköspolicy för att uppnå bästa möjliga totalekonomi med lägsta möjliga miljöpåverkan.

Återanvänd och återvinn

Golfbanan och omgivande marker

Vi samlar in och återanvänder jord, sand, gräsklipp, löv osv. *Vi planerar att skapa återvinningsmöjligheter på banan, för att minska hushållsavfallet.*

Klubbhuset

Restaurangen sorterar glas och kartong idag och arbetar aktivt för att minska matsvinn. *Restaurangen är förberedd för matavfallshantering men vi behöver investera i flera sopställningar samt undersöka hur kommunen ställer sig till matavfallshämtning.*

För resten av klubbhuset planerar vi att se över hur vi hanterar avfall och bli bättre på sortering. Vi ska också se över att ha olika färger på kärl osv.

Maskinhallen

Farligt avfall omhändertas av godkända transportörer. *Vi ska sammanställa alla typer av avfall och årlig mängd.*

3. SAMHÄLLE

3.1 Att nå ut i samhället

Tillgänglighet

Vi är en multifunktionell golfanläggning med promenadstigar, pulkbackar, skidspår, strövområden för svampplockning, bärplockning, hundpromenader, fågelskådning osv. *Allteftersom flora och fauna inventeringen byggs på kan eventuellt ytterligare naturstigar bli aktuella.* För ökad säkerhet har vi skyltar som förklarar vad som gäller på golfbanans område samt berättar var man korsar banan osv.

Vi har ett aktivt klubbiv med restaurang, bridgespel och fler sociala tillställningar. Det finns sammanträdesrum tillgängliga för konferenser och workshops. Vi marknadsför vår restaurang som också går att abonnera för evenemang osv. Tillgängligheten är god då bussen stannar precis intill golfanläggningen och det går även cykelvägar till golfklubben. Det finns möjlighet till förvaring av medlemmars golfklubbor i bagskåp och det finns bastu, dusch och omklädningsrum. Vi har även inomhusträning med slaghall och vi anordnar handigolf vartannat år.

Frivilligarbete och välgörenhet

Vi har många ideelltarbetande medlemmar i olika kommittéer som sköter tävlingar och andra events på klubben. Vi stöder och sponsrar Cancer Rehabfonden med både en dag på klubben samt att alla våra straffavgifter som medlemmar och gäster betalar när man inte dyker upp sina bokade tider går till deras fond.

Samarbeten

Vi har och haft samarbeten med både grundskolan och gymnasiet Hersby Skola samt att våra tränare har ställt upp med utbildning av elever vid olika friluftsdagar. Vi har bra samarbete med Lidingö Stad som vi årligen har möten med på plats för att diskutera miljöfrågor, samt trafik och byggnadsfrågor.

3.2 Golfare och anställda

Hälsa och välbefinnande

Golf är friskvård och motion. Vi uppmuntrar att gå golfvanden genom att tillhandahålla vagnar. Vi mäter nöjdhet med enkäter varje vecka. Vi har enkäter både med gäster och medlemmar. Gästenkäter har vi varje vecka med våra greenfeegäster om banan och anläggningens kvalité samt hur man blir bemött av banarbetare, receptionspersonal samt personal i kiosken och restaurangen. Vi gör större enkäter/undersökningar med våra medlemmar en gång per år där vi stämmer av hur man upplever klubben, anläggningen samt bemötande.

Vi bidrar till juniorers utveckling genom att uppmuntra dem till att delta i klubbarrangemang osv.

Inkludering

Vi marknadsför golf och uppmuntrar barn och familjer att utnyttja banan. Vi involverar golfare med en jämn könsfördelning i vårt beslutsfattande. Jämställdhet är viktigt och vi arbetar aktivt med projekt Vision 50/50.

Anställning

Vi har jämlik rekryterings och anställningspolicy, följer alla regler för egen och inhyrd personal samt den lagstiftning som gäller för säkerhet på arbetsplatsen. Personalen erbjuds utbildningar och kurser och vi uppmuntrar till personlig utveckling. Vi har regelbundna kurser i både bemötande samt utbildning inom varje specifikt område. All personal uppmuntras att spela golf genom fritt medlemskap, samt att all fast personal kan gå till gym för att träna och hålla god fysik.

Vi ska komplettera arbetsmiljörutiner med information om att riskanalys och säkerhetsrundor ska genomföras för att förebygga olyckor och incidenter.

Involvera

Vi ska informera personalen om vårt hållbarhetsåtagande, och sprida att det även är personalens ansvar. Alla i personalen är välkommen till miljösektionen och kommande hållbarhetssektion. Vi ska involvera medlemmarna i vårt hållbarhetsarbete genom att informera i nyhetsbrev, hemsidan och sociala medier för att berätta för gästande golfare. Vi ska även sprida hållbarhets och miljöinformation på anslagstavlor. När väl flora och fauna inventeringen har kommit längre ska vi även ta fram info kring denna.

Kommunikation

Involvera

Miljösektionen ska involvera hela klubben och miljöarbetet ska förankras hos personal, medlemmar, gäster, styrelsen, myndigheter och övriga. Vi ska ta fram en kommunikationsplan kring detta. Genom att kommunicera och utbilda alla berörda personer oavsett funktion, erhålls kunskap, intresse och engagemang i att delta i klubbens arbete med att integrera miljöarbetet i den dagliga verksamheten. Vi ska främja delaktighet och engagemang i miljöarbetet genom att följa miljöplanen och uppmuntra alla att inkomma med förslag på åtgärder som främjar miljö, hälsa och samhälle - en hållbar golfklubb.

Styrelsen ska löpande informeras om miljösektionens arbete. Medlemmar ska informeras vid årsmöten om miljösektionens arbete. Miljösektionen ska ha kontakt med miljökompetenta gäster i syfte att hämta in kunskaper och reflektioner. Miljösektionen ska delta i miljöseminarium och föreläsningar med anknytning till miljöarbete. Vi ska även se över miljöpolicyen.

Vi ska hålla kontinuerlig dialog angående miljöfrågor med kommunen. Greenkeepern håller redan årligen kontakt med kommunen i samband med ansökan om att få sprida växtskyddsmedel på golfbanan.

Vi har regelbundna kontakter med Stockholms golfdistrikt både bland ideella för kurser och utbyten inom handicap, regler och tävlingar. Även anställda träffas inom banfrågor, kansli och receptionsfrågor såsom tävlingar och banskötsel.

Marknadsför och visa (miljö)arbetet

Vi ska informera samtliga intressegrupper och media om vårt miljöarbete och GEO certifiering. Vi ska kommunicera via medlemsbrev, hemsidan om klubbens arbete med miljöplanen. Den ska också finnas på hemsidan.

Miljöplanen ska årligen gås igenom för översyn av uppfyllelse. Detta för att på ett tidigt stadium och på ett effektivt sätt säkra måluppfyllelse, identifiera avvikelser från uppgjorda planer och tagna beslut, samt visa att myndigheternas krav uppfylls.

Miljöplanen ska uppdateras vart tredje år då vi sätter nya delmål och mål.

Vi ska årligen producera en hållbarhetsrapport med upplägg efter miljöplanen. Den första kommer att beskriva 2019 och publiceras under våren 2020.